

3. ZÁVĚR

Výstupy z výzkumu potřeb základních a mateřských škol /data z dotazníkového šetření realizovaného MŠMT v rámci projektu MAP vzdělávání na území ORP Hradec Králové

Výzkum potřeb základních a mateřských škol proběhl v období listopad 2015 – leden 2016 na území celého ORP Hradec Králové. Z registrovaných školských zařízení se šetření zúčastnilo 61 mateřských škol z celkového počtu 64 (tj. 95,3 % předškolních zařízení, zapsaných v době šetření v Rejstříku škol a školských zařízení MŠMT); z celkového počtu 50 základních škol na území ORP se dotazníkového šetření zúčastnilo 49 škol (tedy 98% všech základních škol).

3.1 Pořadí potřeb v jednotlivých oblastech možné podpory z operačních programů (IROP, OP VVV)

Na území ORP Hradec Králové se jako prioritní jeví potřeba podporovat oblast Rozvoj infrastruktury škol, jak MŠ, tak ZŠ, včetně rekonstrukcí a vybavení, stejně jako v celém Královéhradeckém kraji i v celé republice. Dále dle statisticky stanoveného stupně významnosti potřeb následují Podpora polytechnického vzdělávání a Podpora inkluzivního/společného vzdělávání. Výsledky průzkumu odpovídají též hodnocení na úrovni Královéhradeckého kraje i celé ČR.

MŠ - Hlavní oblasti podporované z OP	ZŠ - Hlavní oblasti podporované z OP
Rozvoj infrastruktury vč. rekonstrukce a vybavení	Rozvoj infrastruktury vč. rekonstrukce a vybavení
Podpora polytechnického vzdělávání	Podpora rozvoje matematické gramotnosti
Podpora inkluzivního/společného vzdělávání	Podpora rozvoje čtenářské gramotnosti
Podpora rozvoje matematické pregramotnosti	Podpora polytechnického vzdělávání
Podpora rozvoje čtenářské pregramotnosti	Podpora inkluzivního/společného vzdělávání
Podpora kompetencí k iniciativně a kreativě dětí	Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě

MŠ-Další oblasti podporované z OP	ZŠ- Další oblasti podporované z OP
ICT vč. potřeb infrastruktury (podpora digitálních kompetencí, konektivita škol)	Jazykové vzdělávání
Jazykové vzdělávání	ICT vč. potřeb infrastruktury (podpora digitálních kompetencí, konektivita škol)
Sociální a občanské dovednosti a další klíčové kompetence	Sociální a občanské dovednosti a další klíčové kompetence

Součástí výzkumu bylo též hodnocení aktuálního stavu jednotlivých klíčových kompetencí. Podpora kompetencí k iniciativě a kreativě dětí MŠ je hodnocena nejlépe ze všech oblastí, průměrná hodnota (2,88) aktuálního stavu je v rámci ORP HK klasifikována jako rozvíjející se oblast, částečně realizovaná. Další sledované oblasti jsou aktuálně hodnoceny v rozmezí od 2,22 (polytechnické vzdělávání, společné vzdělávání) do 2,62 (čtenářská gramotnost), tedy ve stádiu počáteční realizace. Je zde tedy jistě prostor a předpoklady pro zvýšení úrovně MŠ a zkvalitňování výchovně-vzdělávacího procesu. (Podrobnější rozbor viz kapitoly 1.1 - 1.7.)

Na úrovni ZŠ jsou ze všech sledovaných nejlépe hodnoceny dosažené aktuální úrovně oblastí Podpora rozvoje čtenářské gramotnosti a Podpora Inkluzivního/společného vzdělávání. Průměrná hodnota aktuálního stavu je v rámci ORP Hradec Králové 2,52 (tzn. rozvíjející se oblast, částečně realizovaná). Další sledované hlavní oblasti jsou aktuálně hodnoceny v rozmezí od 2,22 (polytechnické vzdělávání) do 2,53 (inkluzivní vzdělávání). Je zde tedy jistě prostor pro zvýšení úrovně podpory na základní škole a zkvalitňování výchovně vzdělávacího procesu. V porovnání s hodnocením na úrovni kraje a ČR lze konstatovat, že se hodnoty škol v rámci ORP odchylní od hodnot celostátních v řádu desetin, tedy jde o zanedbatelnou odchylku. (Podrobnější výsledky viz kap. 2.1-2.7).

I. Podpora inkluzivního vzdělávání

Mateřské a základní školy plánují v rámci inkluzivního vzdělávání v letech 2016-2018 přijmout opatření a rozvíjet procesy a aktivity, které jim umožní dosáhnout plánovaných cílů:

MŠ – realizovaná opatření/plánovaná 2016-18	ZŠ – realizovaná opatření/plánovaná 2016-18
Škola umožňuje pedagogům navázat vztahy s místními a regionálními školami různých úrovní (společné diskuze, sdílení dobré praxe, akce pro jiné školy nebo s jinými školami apod.)	Škola má vytvořený systém podpory pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (je vybavena kompenzačními/ speciálními pomůckami, využívá služeb asistenta pedagoga atd.)
Vedení školy vytváří podmínky pro realizaci inkluzivních principů ve vzdělávání na škole (zajišťování odborné, materiální a finanční podpory, dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, vzájemného učení pedagogických pracovníků; pravidelná metodická setkání členů pedagogického sboru aj.)	Pedagogové umí využívat speciální učebnice, pomůcky i kompenzační pomůcky
Pedagogové využívají v komunikaci s dítětem popisnou slovní zpětnou vazbu, vytvářejí prostor k sebehodnocení dítěte a k rozvoji jeho motivace ke vzdělávání	Škola upravuje organizaci a průběh vyučování v souladu s potřebami žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (např. poskytuje skupinovou výuku pro nadané žáky, skupiny mohou být tvořeny žáky z různých ročníků, doučování apod.)
Škola učí všechny děti uvědomovat si práva a povinnosti (vina, trest, spravedlnost, Úmluva o právech dítěte apod.)	Škola umožňuje pedagogům navázat vztahy s místními a regionálními školami různých úrovní (společné diskuze, sdílení dobré praxe, akce pro jiné školy nebo s jinými školami apod.)

Hodnocení aktuálního stavu realizace proinkluzivních opatření u MŠ ukázalo, že na nejvyšší úrovni z pohledu respondentů (ředitelů a vedoucích učitelů MŠ) je komunikace (mateřská škola umí komunikovat s dětmi, rodiči i pedagogy). Dále je nadprůměrně hodnoceno, že MŠ podporuje bezproblémový přechod všech dětí na základní školu. (Což je ovšem základní poslání a funkce MŠ.) Velký prostor pro zlepšování mají opatření, jejich úroveň nedosahuje ani průměrných hodnot v rámci kraje a ČR. Jde především o oblast poskytování výuky českého jazyka pro cizince a tvorbu systému podpory dětí se SVP.

Hodnocení aktuálního stavu uplatňování proinkluzivních opatření na ZŠ přineslo zjištění, že na nejvyšší úrovni z pohledu respondentů je spolupráce vyučujících při naplňování potřeb žáků. Vysoký stupeň hodnocení má i kompetence školy připravit všechny žáky na bezproblémový přechod na další stupeň vzdělávání. Stejně je klasifikována i úroveň etické výchovy - škola učí všechny děti uvědomovat si práva a povinnosti. Téměř všechna klasifikovaná proinkluzivní opatření jsou hodnocena respondenty na úrovni 2,5 – 3,00 (tzn. promyšlené části, počáteční

3

realizace, prostor pro zlepšení). Jako nejméně rozvinuté opatření v oblasti inkluze základní školy uvádějí bezbariérovost a poskytování výuky českého jazyka pro cizince (1,35). Zde je tedy i největší prostor pro zlepšování.

Překážky v oblasti inkluzivního/společného vzdělávání

MŠ – překážky v oblasti inkluze	ZŠ – překážky v oblasti inkluze
Nedostatečné finanční zajištění personálních nákladů na práci s heterogenními skupinami dětí (např. asistentů pedagoga, pedagogické i nepedagogické pracovníky)	Nedostatečné finanční zajištění personálních nákladů na práci s heterogenními skupinami žáků (např. asistentů pedagoga, pedagogické i nepedagogické pracovníky)
Velký počet dětí ve třídách	Na školu je tlačeno ze strany státu na rychlou změnu stávajícího systému
Technická nemožnost bezbariérových úprav školy	Nedostatek finančních prostředků pro realizaci mimoškolního vzdělávání pro znevýhodněné žáky (např. výstavy, exkurze, kroužky apod.)

Jako zásadní problém v oblasti podpory inkluzivního vzdělávání na MŠ i ZŠ se jeví především nedostatečné finanční zajištění, zejména v oblasti personální. Na zlepšení tohoto stavu jsou orientovány i systémové dotační projekty z operační programů v gesci MŠMT.

II.a Rozvoj čtenářské gramotnosti

Přestože rozvíjení čtenářské gramotnosti patří dlouhodobě k základním cílům výchovně-vzdělávacího procesu ve všech typech škol, z odpovědí respondentů vyplynuly priority a cíle, na jejich naplňování se chtějí zaměřit především.

MŠ – rozvoj čtenářské pregramotnosti	ZŠ – rozvoj čtenářské gramotnosti
Učitelé MŠ rozvíjejí své znalosti v oblasti čtenářské pregramotnosti a využívají je ve výchově (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.)	Učitelé 1. i 2. stupně rozvíjejí své znalosti v oblasti čtenářské gramotnosti a využívají je ve výuce (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.)
Škola informuje a spolupracuje v oblasti rozvoje čtenářské pregramotnosti s rodiči (např. představení služeb školy v oblasti čtenářské pregramotnosti, služeb knihovny, kroužků, aktivit spojených s čtenářskou pregramotností apod.)	Škola podporuje individuální práci s žáky s mimořádným zájmem o literaturu, tvůrčí psaní atp.

MŠ – překážky v rozvoji čtenářské pregramotnosti	ZŠ – překážky v rozvoji čtenářské gramotnosti
Nedostatek interaktivních metod a pomůcek pro rozvoj pregramotnosti	Nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj příslušné gramotnosti
Nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj příslušné.)	Nízká časová dotace pro rozvoj příslušné gramotnosti mimo výuku
Nízká úroveň kooperace školy s dalšími aktéry k rozvoji pregramotnosti (projekty se školami, s obcemi, science centry, neziskovými organizacemi apod.)	Nedostatečné materiálně technické podmínky pro rozvoj v příslušné oblasti gramotnosti mimo školu (exkurze, výstavy, tematické programy apod.)

Jako hlavní překážky v oblasti rozvoje čtenářské pregramotnosti jsou opět vnímány především otázky finančního rázu a s nimi související problematika časových dotací pro jednotlivé vzdělávací aktivity. Na zlepšení tohoto stavu jsou orientovány i systémové dotační projekty z operační programů v gesci MŠMT.

II.b Rozvoj matematické gramotnosti

Rozvoj matematické gramotnosti byl zařazen v pořadí priorit oblastí rozvoje na 4. místo v rámci šetření MŠ a na 2. místo v prioritách rozvoje základních škol. Z výsledků průzkumu je patrné, že školy předpokládají především rozvíjení osobnostně profesní úrovně pedagogů a zabezpečení technické a materiální.

MŠ – rozvoj matematické pregramotnosti	ZŠ – rozvoj matematické gramotnosti
Škola disponuje dostatečným technickým a materiálním zabezpečením pro rozvoj matematické pregramotnosti	Škola pravidelně nakupuje aktuální literaturu, multimédia pro rozvoj matematické gramotnosti na 1. i 2. stupni ZŠ
Učitelé MŠ rozvíjejí své znalosti v oblasti matematické pregramotnosti a využívají je ve výchově (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.)	Učitelé 1. i 2. stupně rozvíjejí své znalosti v oblasti matematické gramotnosti a využívají je ve výuce (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.)
Škola pravidelně nakupuje aktuální literaturu, multimédia pro rozvoj matematické pregramotnosti	Škola disponuje dostatečným technickým a materiálním zabezpečením pro rozvoj matematické gramotnosti

MŠ – překážky v rozvoji matematické pregramotnosti	ZŠ – překážky v rozvoji matematické gramotnosti
Nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj příslušné pregramotnosti	Nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj příslušné gramotnosti
Nedostatek interaktivních metod a pomůcek pro rozvoj pregramotnosti	Nedostatečné materiálně technické podmínky pro rozvoj v příslušné oblasti gramotnosti mimo školu (exkurze, výstavy, tematické programy apod.)
Nízká úroveň kooperace školy s dalšími aktéry k rozvoji pregramotnosti (projekty se školami, s obcemi, science centry, neziskovými organizacemi apod.)	Nízká časová dotace pro rozvoj příslušné gramotnosti mimo výuku

Jako stěžejní překážky v oblasti rozvoje matematické gramotnosti a pregramotnosti z výstupů šetření opět vyplynuly otázky finanční.

II.c Rozvoj jazykové gramotnosti

Oblast jazykového vzdělávání je hodnocena jako 7. v celkovém pořadí priorit. Ačkoliv je výuka cizích jazyků v popředí zájmu škol všech stupňů, dle výsledků dotazníkového šetření lze usuzovat, že stále zbývá mnoho prostoru ke zlepšování. Prioritou pro většinu škol (75,5 %) zůstává i v dalším období rozvíjení jazykových kompetencí učitelů a jejich uplatnění ve výuce. Novým aspektem, který se v dalších oblastech neobjevil, je podpora chápání života v jiných kulturách a jeho přiblížení. Tímto směrem se orientují i intervenční opatření z dotačních titulů MŠMT.

MŠ – rozvoj jazykové gramotnosti	ZŠ – rozvoj jazykové gramotnosti
Nebylo předmětem statistického zkoumání	Učitelé 1. i 2. stupně, učitelé jazyků i ostatních předmětů rozvíjejí své znalosti v oblasti jazykových znalostí a využívají je ve výuce.
	Učitelé 1. i 2. stupně využívají poznatky v praxi a sdílejí dobrou praxi v oblasti jazykové gramotnosti mezi sebou i s učiteli z jiných škol.
	Škola u žáků rozvíjí chápání života v jiných kulturách a zprostředkovává jim ho.

MŠ – překážky v rozvoji jazykové gramotnosti	ZŠ – překážky v rozvoji jazykové gramotnosti
Nebylo předmětem statistického zkoumání	Nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj příslušné gramotnosti.
	Nízká časová dotace pro rozvoj příslušné gramotnosti mimo výuku.
	Nedostatečné materiálně technické podmínky pro rozvoj v příslušné oblasti gramotnosti mimo školu (exkurze, výstavy, tematické programy apod.).

Stejně jako u dalších oblastí uvádí nejvyšší procento respondentů jako zásadní překážku rozvoje jazykové gramotnosti nedostatek stabilní finanční podpory a s tím související otázky materiálně technického zabezpečení výuky.

II. Podpora kompetencí k iniciativě a kreativě

Oblast Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativě je hodnocena v pořadí významnosti jako 6. Protože rozvoj kreativity je stěžejní náplní výchovně vzdělávacího procesu jak na úrovni mateřských, tak i základních škol, lze očekávat, že bude i nadále patřit ke klíčovému oblastem. Prioritou pro školy v následujícím období bude dosažení cílů v oblasti materiálně technického zabezpečení i v oblasti profesního rozvoje pedagogů.

MŠ – Podpora kompetencí k iniciativě a kreativě	ZŠ - Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativě
Škola disponuje dostatečným množstvím pomůcek pro rozvoj kreativity	Učitelé rozvíjejí své znalosti v oblasti podpory kreativity a využívají je ve výchově (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.)
Učitelé rozvíjejí své znalosti v oblasti podpory kreativity a využívají je ve výchově (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.)	Učitelé využívají poznatků v praxi a sdílejí dobrou praxi v oblasti rozvoje iniciativy a kreativity mezi sebou i s učiteli z jiných škol
Učitelé využívají poznatků v praxi a sdílejí dobrou praxi v oblasti rozvoje iniciativy a kreativity mezi sebou i s učiteli z jiných škol	Škola učí žáky myslet kriticky, vnímat problémy ve svém okolí a nacházet inovativní řešení, nést rizika i plánovat a řídit projekty

MŠ – překážky v oblasti podpory kompetencí k iniciativě a kreativě	ZŠ- Překážky v oblasti podpory kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativě
Nedostatek finančních prostředků pro zajištění pomůcek, literatury apod. pro rozvoj iniciativy a kreativity	Nedostatek finančních prostředků pro realizaci vzdělávání mimo vlastní výuku
Nedostupnost informačních a komunikačních technologií pro rozvoj iniciativy a kreativity	Malý zájem zaměstnavatelů a podnikatelů o spolupráci se školami
Nedostatek příležitosti k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti rozvoje iniciativy a kreativity	Nedostatek výukových materiálů, pomůcek a metodik v oblasti podnikavosti, iniciativy a kreativity

Nedostatek stabilní finanční podpory je opět uveden jako zásadní problém. V oblasti podpory podnikavosti a kreativity se ovšem ještě vyskytuje dosud neuvedený aspekt sociální – nezájem zaměstnavatelů a podnikatelů o spolupráci se školami. V této oblasti je značný prostor pro zlepšení a zvýšení motivace a zájmu žáků o otázky budoucí profesní orientace.

IV. Podpora polytechnického vzdělávání

Problematika budoucí profesní orientace žáků koreluje též s oblastí podpory polytechnického vzdělávání, která byla vyhodnocena jako 4. v pořadí na žebříčku priorit. Na úrovni mateřských škol je cílem zajistit dostatečné technické a materiální zabezpečení, u základních škol k tomu přistupují potřeby zajistit podmínky pro kvalitní výuku v technických a přírodovědných oborech. Tato oblast podpory je tedy přímo spjatá s oblastí investic.

MŠ – Podpora polytechnického vzdělávání	ZŠ - Podpora polytechnického vzdělávání
Škola disponuje dostatečným technickým a materiálním zabezpečením pro rozvíjení prostorového a logického myšlení a manuálních dovedností	Součástí výuky polytechnických předmětů jsou laboratorní cvičení, pokusy, různé projekty apod. podporující praktickou stránku polytechnického vzdělávání a rozvíjející manuální zručnost žáků
Učitelé MŠ rozvíjejí své znalosti v oblasti polytechnického vzdělávání a využívají je ve výchově	Škola využívá informační a komunikační technologie v oblasti rozvoje polytechnického vzdělávání
Škola disponuje vzdělávacími materiály pro vzdělávání polytechnického charakteru	Příslušní učitelé rozvíjejí své znalosti v oblasti polytechnického vzdělávání a využívají je ve výuce (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.)

MŠ – překážky v oblasti podpory polytechnického vzdělávání	ZŠ- Překážky v oblasti podpory polytechnického vzdělávání
Nedostatek financí na podporu polytechnického vzdělávání	Nedostatečné/neodpovídající prostory; nevhodné či žádné vybavení laboratoří, odborných učeben, dílen
Absence pozice samostatného pracovníka nebo pracovníků pro rozvoj polytechnického vzdělávání	Nedostatek financí na úhradu vedení volitelných předmětů a kroužků
Nevhodné či žádné vybavení pomůckami pro rozvoj polytechnického vzdělávání (vybavení tříd, heren, hřišť, keramických dílen apod.)	Učitelé polytechnických předmětů nejsou jazykově vybaveni pro výuku v CLILL

K nejzávažnějším překážkám v oblasti podpory polytechnického vzdělávání respondenti zařadili nedostatečné či neodpovídající prostory, chybějící vybavení odborných učeben. Tedy opět problémy ekonomického rázu. K nim se ještě řadí opět otázky finančního zajištění výuky a volnočasových aktivit. Nově se projevil problém z oblasti personální, školy narážejí na nedostatečnou jazykovou vybavenost pedagogů. Také na řešení těchto aspektů se zaměřují intervenční nástroje z OP VVV.

V. Sociální a občanské kompetence

Podporu sociálních a občanských dovedností a dalších klíčových kompetencí řeší školství již od prvopočátku na všech úrovních. Škola buduje povědomí o etických hodnotách, nastavuje pravidla chování, vychovává. V rámci některých školních vzdělávacích programů se tyto aktivity transformovaly do vyučovacího předmětu občanská nebo etická výchova. S rozvojem civilizace ovšem vyvstávají stále další témata k řešení.

MŠ – Podpora sociálních a občanských dovedností a dalších klíčových kompetencí	ZŠ - Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě
Škola u dětí rozvíjí schopnosti sebereflexe a sebehodnocení	Škola učí používat jistě a bezpečně informační, komunikační a další technologie
Škola rozvíjí schopnost dětí učit se	Škola u žáků rozvíjí schopnosti sebereflexe a sebehodnocení
Škola rozvíjí schopnost říct si o pomoc a ochotu nabídnout a poskytnout pomoc	Škola připravuje žáky na aktivní zapojení do života v demokratické společnosti, rozvíjí občanské kompetence (např. formou žákovské samosprávy aj.)
Škola rozvíjí vztah k bezpečnému používání informačních, komunikačních a dalších technologií	Žáci jsou vedeni ke konstruktivním debatám

MŠ – překážky v oblasti podpory sociálních a občanských dovedností a dalších klíčových kompetencí	ZŠ- Překážky v oblasti podpory kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě
Nebyla zjištěna statisticky významná data.	Nebyla zjištěna statisticky významná data.

Specifikace překážek v oblasti podpory sociálních a občanských dovedností nebyla předmětem dotazníkového šetření.

VI. Podpora digitálních kompetencí pedagogických pracovníků

Digitální kompetence pedagogických pracovníků byly zkoumány ve dvou okruzích: Znalosti práce s počítačem a jejich využití pro sebevzdělávání a přípravu na vzdělávání dětí a Znalosti práce s internetem a jejich využití pro sebevzdělávání a přípravu na vzdělávání dětí.

Pokud jde o znalosti práce s výpočetní technikou, většina škol v území (68, 9%) plánuje další rozvoj v letech 2016-2018. Sice je výstup chápán především jako zlepšení úrovně práce pedagogů, ale z dalších údajů vyplývá, že školy mají zájem též o zajištění technických podmínek výuky.

MŠ – Podpora digitálních kompetencí pedagogických pracovníků	ZŠ - Podpora digitálních kompetencí pedagogických pracovníků
Pedagogové mají základní znalosti práce s počítačem a využívají je pro sebevzdělávání a přípravu na vzdělávání dětí (práce s operačním systémem, aplikacemi, soubory, tvorba textových dokumentů apod.)"	Pedagogové využívají ICT učebnu nebo školní stolní počítače při výuce (nejen informatiky)
Pedagogové mají základní znalosti práce s internetem a využívají je pro sebevzdělávání a přípravu na vzdělávání dětí (vyhledávání, stahování, tisk podkladů pro práci s dětmi, znalost bezpečného chování na internetu apod.)	Pedagogové využívají školní mobilní ICT vybavení ve výuce (notebooky, tablety, chytré telefony apod.) Pedagogové umí systematicky rozvíjet povědomí o internetové bezpečnosti a kritický pohled na internetový obsah k rozvoji znalostí a dovedností žáků

MŠ – překážky v oblasti digitálních kompetencí pedagogických pracovníků	ZŠ- Překážky v oblasti podpory digitálních kompetencí pedagogických pracovníků
Nedostatek financí na pořízení moderního ICT vybavení (včetně údržby stávající techniky)	Nedostatek financí na pořízení moderního ICT vybavení (včetně údržby stávající techniky)
Nedostatek příležitostí k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti digitálních kompetencí	Nedostatek časových možností k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti digitálních kompetencí
Nevhodné / zastaralé ICT vybavení	Nevhodné / zastaralé ICT vybavení

Opět se jeví jako hlavní překážka nedostatek finančních prostředků na pořízení moderního vybavení. Nově se zde projevuje faktor času, neboť potřeba zvládnout nové technologie s sebou nese značné časové nároky na již tak dost vytížené pedagogy. Opatření k zabezpečení prostředků pro podporu digitálních kompetencí pedagogických pracovníků jsou již navržena v rámci projektu IROP a Projektů zjednodušeného vykazování MŠMT.

VII. Rozvoj infrastruktury

Oblast rozvoje infrastruktury mateřských a základních škol byla identifikována jako prioritní oblast na všech úrovních šetření (v rámci ORP, kraje i ČR). Z doložených údajů vyplývá, že v rámci ORP Hradec Králové došlo v posledních 5 letech pouze ve 26,2 % (reálně u 16 mateřských škol z celkového počtu 61 dotazovaných) k investování z EU do infrastruktury školy. Ve srovnání se stavem zjištěným v kraji (40 %) a celé ČR (39,2 %) je toto nepříliš vysoký podíl. U základních škol je tento procentuální podíl podstatně vyšší (44,9 %). Nelze ovšem vyloučit, že při vyplňování dotazníků skutečně objektivně ve všech případech respondenti rozlišili, zda byly využity pouze prostředky z dotačních titulů EU (formulace otázky), nebo zda vyšší hodnoty uvedené respondenty v rámci kraje a ČR nezahrnují všechny investice, tedy i ty z rozpočtů zřizovatelů (nejčastěji obcí a měst) bez rozlišení. Jelikož dotazník vyplňovali ředitelé škol a školských zařízení nezávisle na zřizovateli, mohlo dojít k mírnému zkreslení hodnot.

MŠ – investice priority/stavby, rekonstrukce 2010-2015	ZŠ – investice priority/stavby, rekonstrukce 2010-2015
<i>Školy investovaly z EU do infrastruktury školy (stavba, rekonstrukce, modernizace budovy, učebny, místnosti 26,2% MŠ</i>	<i>Celkový podíl škol, které v posledních 5 letech investovaly z EU do infrastruktury školy (stavba, rekonstrukce, modernizace budovy, učebny, místnosti, dvora 44,9%</i>
Ostatní rekonstrukce, udržovací práce a modernizace pláště budovy; zateplení budov; (projekty energeticky udržitelné školy apod.)	Ostatní rekonstrukce, udržovací práce a modernizace pláště budov; zateplení budov (projekty energeticky udržitelné školy apod.)
Stavební úpravy a vybavení na podporu podnětného venkovního prostředí školy např. hřiště, zahrady	Stavební úpravy a rekonstrukce učebny informatiky
Nová výstavba nebo přístavba budov	Stavební úpravy a rekonstrukce knihovny, informačního centra školy
MŠ- investice priority/vybavení 2010-2015	ZŠ – investice vybavení 2010-2015
<i>Celkový podíl škol, které v posledních 5 letech investovaly z EU do vnitřního vybavení školy 27,9%</i>	<i>Celkový podíl škol, které v posledních 5 letech investovaly z EU do vnitřního vybavení školy 91,8%</i>
Nové didaktické pomůcky	Vybavení počítačové učebny (stolní počítače)
Vybavení třídy	Interaktivní tabule
Vybavení výpočetní technikou pro potřeby pedagogických pracovníků	Audiovizuální technika (televize, projektory apod.)

MŠ – investice priority/stavby, rekonstrukce 2016-2018	ZŠ – investice priority/stavby, rekonstrukce 2016-2018
Ostatní rekonstrukce, udržovací práce a modernizace pláště budovy; zateplení budov; (projekty energeticky udržitelné školy apod.)	Stavební úpravy a vybavení na podporu podnětného venkovního prostředí školy např. hřiště, školní zahrady, dopravní hřiště, botanické zahrady, rybníky, učebny v přírodě, naučné stezky apod.
Stavební úpravy a vybavení na podporu podnětného venkovního prostředí školy např. hřiště, zahrady apod.	Ostatní rekonstrukce, udržovací práce a modernizace pláště budov; zateplení budov (projekty energeticky udržitelné školy apod.)
Nová výstavba nebo přístavba budov	Nová výstavba nebo přístavba budov

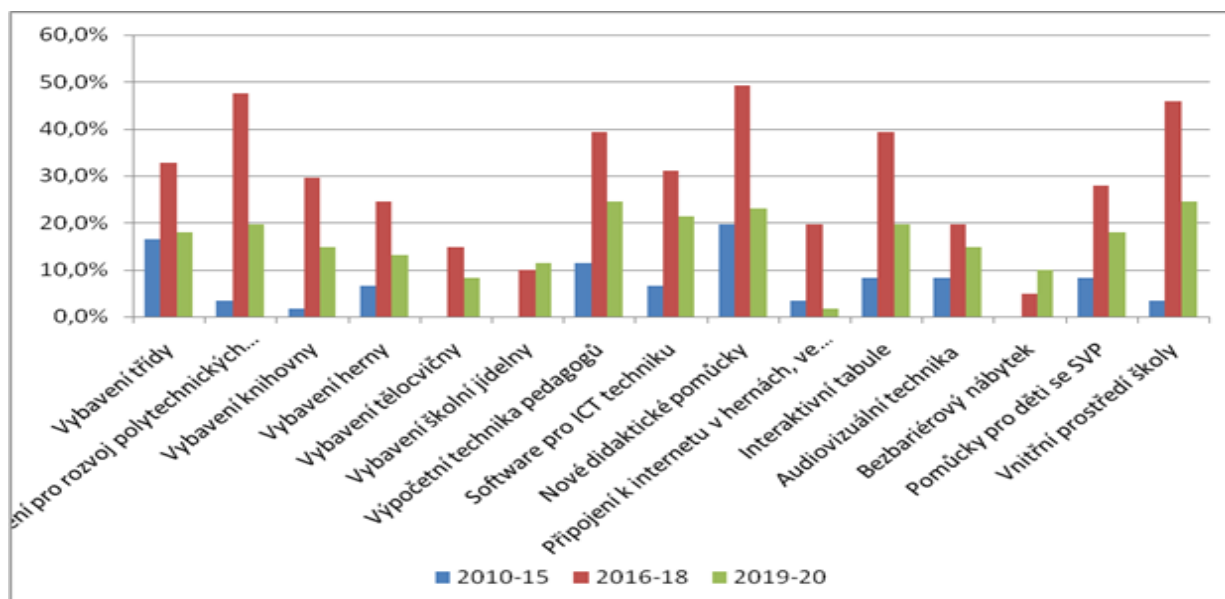
MŠ- investice priority/vybavení 2016-2018	ZŠ – investice vybavení 2016-2018
Nové didaktické pomůcky	Software pro ICT techniku
Vybavení prostorů školy pro rozvoj polytechnických dovedností	Vybavení na podporu podnětného vnitřního prostředí školy např. čtenářské koutky, prostor na sdílení zkušeností z výuky, na rozvoj gramotností
Vybavení na podporu podnětného vnitřního prostředí školy např. čtenářské koutky, prostor na rozvoj jednotlivých pregramotností, polytechnických dovedností apod.	Vybavení polytechnických učeben (fyziky, chemie, přírodopisu, dílny, kuchyňky apod.)

Investice do rozvoje infrastruktury mateřských škol se jeví jako prioritní oblast podpory nejen v rámci mateřských škol na území ORP Hradec Králové, ale ve všech regionech celé české republiky. Záleží ovšem na zřizovatelích jednotlivých škol a školských zařízeních, jaké prostředky ze svých rozpočtů budou chtít uvolnit, či jakých dotačních titulů se budou snažit využít.

V minulém období byly nejčastěji ve veřejném sektoru pro investice do veřejných budov (škol) využívány investiční prostředky z dotačních titulů v gesci MMR (např. Zelená úsporám). Také v současné době jsou připraveny pro investice v oblasti mateřských a základních škol prostředky z dotačních titulů MŠMT a MMR.

MŠMT schválilo pro rok 2016 v programu 133 310 Rozvoj výukových kapacit mateřských a základních škol individuální projekty k financování žádostí mateřských škol z okolí hlavního města Prahy a Středočeského kraje. Ostatním žadatelům mimo pražský region, jejichž záměrem bylo rozšíření kapacit škol, bylo doporučeno předložit žádost Ministerstvu pro místní rozvoj do Integrovaného regionálního operačního programu (IROP), prioritní osy 2, specifického cíle 2.4. Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení.

Nákup vybavení a pomůcek byl v minulosti realizován prostřednictvím několika specificky zaměřených výzev jednotlivých ministerstev. V současné době se čeká na vypsání podmínek pro další výzvy.

Graf: Plánované vybavení škol v rámci ORP Hradec Králové

Co v území chybí?

Téměř všechny podporované oblasti uváděly jako zásadní předpoklad dalšího rozvoje získání **finančních prostředků**:

- na stavby a investice
- nákup vybavení a pomůcek
- nákup ICT techniky
- na financování rozvoje znalostí pedagogů
- na financování individuálních projektů
- na financování mimovýukových aktivit (výlety, kroužky, exkurze).

Co je třeba podporovat a rozvíjet?

Máme vzdělané a aktivní pedagogy, kteří mají zájem se rozvíjet a dále se **vzdělávat** v oblastech:

- inkluzivního vzdělávání a podpory žáků se SVP
- didaktiky gramotností
- rozvoje vlastních jazykových kompetencí pro výuku CLIL
- rozvoje digitálních kompetencí.

S ohledem na budoucnost a specifické podmínky Královéhradeckého kraje (rozvinutá strojírenská výroba, perspektiva profesního uplatnění v technických a přírodovědných oborech) je třeba se **zaměřit ve výchově a výuce na profesní orientaci žáků**, zejména podporovat oblasti technické a přírodovědné:

- polytechnická výchova a rozvoj kreativity v rámci ŠVP
- volnočasové aktivity (kroužky, projekty).

Se všemi zúčastněnými aktéry vzdělávacího procesu uvnitř i vně školy je nutno **komunikovat**, vytvářet formální i neformální vazby a společné projekty.